

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

T 070 370 79 11

Ons kenmerk

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 7 juli 2023
Onderwerp Migratieagenda

Leeswijzer: Hierbij het narratief voor de strategische migratie-agenda. Deze teksten en maatregelen zijn een weergave van lopende gesprekken en nog niet geaccordeerd totdat er een definitieve deal is.

Nederland staat voor een rechtvaardig, humaan en effectief asiel- en migratiebeleid. De bevolkingsgroei is als gevolg van migratie de afgelopen jaren sneller toegenomen dan wij hadden verwacht, mede door instabiliteit elders in de wereld. Dat vraagt om een toekomstbestendige aanpak. Want migratie is van alle tijden, maar op dit moment heeft Nederland geen grip op migratie. We moeten voorkomen dat we de spankracht van de samenleving overvragen, want dat gaat ten koste van het draagvlak voor migratie in onze samenleving. Wat wij willen is dat migratie bijdraagt aan het land dat wij morgen en overmorgen willen zijn. Het is belangrijk dat wij vandaag keuzes maken waarmee we migratie beter beheersen en in onze samenleving kunnen inpassen. Ook opdat wij de mensen die naar Nederland komen een volwaardige plek kunnen blijven bieden. Daarom heeft het kabinet deze migratieagenda opgesteld, om grip te krijgen op migratie met een toekomstgericht, samenhangend en maatschappelijk ingebed migratiebeleid.

Nederland is dichtbevolkt en wordt drukker, diverser en grijzer. De bevolkingsgroei van Nederland ligt boven het Europees gemiddelde. Vorig jaar nam onze bevolking toe met meer dan 200.000 mensen, vrijwel volledig als gevolg van migratie. Dit brengt druk met zich mee en heeft onmiskenbaar invloed op de inrichting van ons land, de (sociale) voorzieningen en onze economie.

Mensen komen naar Nederland om er te werken of te studeren, voor relatie en liefde of omdat zij bescherming zoeken tegen vervolging elders. Nederland heeft een bepaalde mate van migratie nodig om de economie draaiende te houden en om onze boterham te verdienen. Globalisering en internationalisering gaan onvermijdelijk samen met migratie. Daarnaast hebben wij een humanitaire verantwoordelijkheid - en dat is ook een overtuiging - om onze bijdrage te leveren aan de bescherming van hen die zijn gevlucht voor vervolging, oorlog en geweld. Hoewel de meerderheid van hen wordt opgevangen in de eigen regio, bereikt een deel van hen (ook) Nederland. Met ontwikkelingssamenwerking dáár dragen we bij aan het wegnemen van de oorzaken van vluchtelingenstromen, met

een goed asielbeleid hier bieden we bescherming aan hen die dat hier nodig hebben. Hiermee neemt Nederland internationaal verantwoordelijkheid en zijn we solidair met mensen die moeten vluchten voor vervolging, oorlog en geweld.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk

Het in goede banen leiden van met name met name asiel,- arbeids- en studiemigratie is nodig om het draagvlak voor migratie en de spankracht van onze samenleving te behouden. De asielketen is niet berekend op de huidige aantallen asielzoekers, waardoor we te lange procedures en onvoldoende opvangplekken hebben. Mede hierdoor kunnen statushouders onvoldoende snel integreren. Samenwerking met derde landen voor het tegengaan van irreguliere migratie en voor terugkeer van hen die niet in aanmerking komen voor bescherming is nog te weinig succesvol. Ondanks de complexiteit zijn er ook recente voorbeelden waar lessen uit kunnen worden getrokken: denk aan de opvang en voortvarende integratie van veel Oekraïners.

De woon- en werkomstandigheden van laaggeschoolde en laagbetaalde arbeidsmigranten zijn te vaak ondermaats. Zij wonen in goedkope en slechte woonruimte in een woningmarkt waar al grote krapte heerst. Zij doen daarnaast een beroep op schaarse voorzieningen. Bedrijven profiteren van goedkope arbeid, terwijl de samenleving de lasten draagt van een woningtekort, vollere steden, verpauperde wijken en druk op onderwijs en zorg en verrommeling op het platteland en in de natuur. Steeds meer buitenlandse studenten betekent een beslag op de schaarse capaciteit aan studentenhuysvesting en studieplekken. De geplande 900.000 nieuwbouwwoningen tot en met 2030 zijn lang niet voldoende bij het huidige migratiesaldo.

Tegelijkertijd staat buiten kijf dat onze economische topsectoren om te floreren, ook slimme en vakkundige mensen uit het buitenland nodig hebben. Dat leven en liefde zich voor veel mensen niet per definitie alleen in hun geboorteland afspeelt. Dat in ons onderwijs studenten profiteren van internationalisering. Dat verschillende sectoren in onze economie schreeuwende tekorten aan personeel hebben, denk aan de techniek en de energietransitie. We hebben mensen van buiten nodig, goed gereguleerd, onder de juiste arbeidsvoorwaarden en omstandigheden, en eventueel met expliciete afspraken met het land van herkomst over terugkeer in het algemeen(bijvoorbeeld als onderdeel van afspraken met derde landen over circulaire arbeidsmigratie).

Daarom moeten we keuzes maken.

Deze keuzes zijn concreet uitgewerkt in de onderliggende voorstellen. Zij raken de volle breedte van het migratiebeleid. Het coalitieakkoord geeft de richting. Juridische houdbaarheid, internationale verplichtingen, uitvoerbaarheid, doelmatigheid, effectiviteit en de draagkracht van Nederland zijn randvoorwaardelijk. Deze brief kondigt (verkenningen naar) maatregelen waarvan een deel mogelijk financiële consequenties heeft. Raming en besluitvorming hierover vindt plaats conform de gebruikelijke begrotingsregels en op de reguliere financiële besluitvormingsmomenten, zodat integrale weging kan plaatsvinden.

Beleidsmatig richtgetal

In het Coalitieakkoord is aangegeven dat verkend wordt of gewerkt kan gaan worden met een beleidsmatig richtgetal voor migratie. Daartoe heeft de Adviesraad Migratie (voorheen ACVZ) in december 2022 een advies uitgebracht.

Daarin stelt de Adviesraad dat de inzet van richtgetallen binnen het migratiedomein onder voorwaarden kunnen bijdragen aan een meer toekomstgericht, samenhangend en maatschappelijk ingebed migratiebeleid. Een eerste stap daarvoor is het ontwikkelen van een samenhangende visie op migratie, waar het kabinet met deze strategische migratieagenda een eerste invulling aan heeft gegeven. Het kabinet zal in vervolg hierop komen met een kabinetsreactie op het gehele advies, alsook, in samenspraak met oa de Adviesraad Migratie, komen tot een eerste proeve van het werken met richtgetallen in het brede migratiedomein, waarbij de aanbevelingen in het advies mede gewogen zijn. Daarin wordt uitgewerkt welke functie deze beleidsmatige richtgetallen in het migratiebeleid kunnen spelen en hoe deze richtgetallen vormgegeven zouden kunnen worden. Naar verwachting in de eerste helft 2024 ontvangt het kabinet het advies van de Staatscommissie Demografische Ontwikkeling 2050 aan de hand waarvan het gebruik van beleidsmatige richtgetallen nader aangescherpt kan worden. Mede op basis hiervan besluit het kabinet over de vraag of en hoe met beleidsmatige richtgetallen te gaan werken.

Directoraat-Generaal
Migratie

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk

Arbeids- inclusief kennismigratie

Een effectief migratiebeleid in Nederland begint in Europees verband. Het vrije verkeer van personen is één van de grootste verworvenheden van Europese samenwerking en voor Nederland van onschatbare waarde. De uitdagingen die het ook met zich meebrengt vergen onze constante aandacht. Niet in de laatste plaats omdat ook EU-lidstaten met juist een hoger emigratiesaldo daarvan negatieve effecten ervaren. Daarbij is het louter kijken naar *aantallen* een te enge benadering. We zouden wel *selectiever* kunnen zijn. Om bepaalde hoogwaardige sectoren te bedienen en als land koploper te blijven, zullen we kennismigratie van specialisten, ook van buiten de EU, nodig hebben om grote opgaven te realiseren. Dat vergt dat we vooruitkijken en naar de landen om ons heen kijken: bijvoorbeeld naar vakkrachten die nodig zijn voor woningbouw, de energietransitie en de IT-sector. Arbeidsmigratie waarvan het twijfelachtig is of we daar als land echt beter van worden moet meer aan voorwaarden worden gebonden. Bedrijven en organisaties die van goedkope arbeidskrachten de vruchten plukken zullen dan ook meer moeten gaan bijdragen aan de lasten die daarmee gepaard gaan. Zoals het bevorderen van goede arbeids- en leefomstandigheden voor arbeidsmigranten. Daarnaast kunnen we constateren dat, om onze economie draaiende te houden en om de effecten van vergrijzing tegen te gaan, een bepaalde mate van arbeidsmigratie noodzakelijk is. Arbeidsmigratie is daarmee, zeker van buiten de EU, het sluitstuk van bewust gemaakte keuzes ten aanzien van de samenleving, economie en arbeidsmarkt.

Het kabinet neemt op dit terrein onder meer de volgende maatregelen

- Subsidies en fiscale faciliteiten worden zo gericht mogelijk ingezet zodat ze passen bij de bewuste keuzes ten aanzien van onze toekomstige economie, arbeidsmarkt en samenleving
- Het toespitsen kennismigrantenregeling: we bezien de wenselijkheid van het stellen van kwalificatie-eisen of van het aanscherpen van het salariscriterium met name voor kennismigranten onder de 30 jaar.
- **PM** Kennismigranten die al in Nederland zijn en een waardevolle bijdrage leveren, willen we vaker voor ons land behouden. Daarom wordt de zoekperiode in het geval van voortijdige contract beëindiging verruimd van drie naar zes maanden.

- Een pilot tijdelijke vakkrachtenregeling onder strikte voorwaarden: met een tijdelijke regeling onder strikte voorwaarden wordt de arbeidsmarktkrapte in de technieksector op korte termijn verlicht met vakkrachten uit derde landen.
- De behoefte aan arbeidsmigratie verminderen door in NL meer mensen meer aan het werk te krijgen.
- De vraag naar laagbetaalde arbeid verminderen door (proces)innovatie. Hiervoor wordt subsidie zo gericht mogelijk beschikbaar gesteld.
- Het plan van aanpak 'Statushouders aan het werk': concrete acties waarmee statushouders geholpen worden bij het vinden van werk op niveau, samen met gemeenten, werkgevers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties
- De aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onverkort uitvoeren
- De capaciteit van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) wordt uitgebreid en ook gemeenten worden extra ondersteund bij de handhaving van wetgeving ter verbetering van de huisvesting van arbeidsmigranten in het kader van de Wet Goed Verhuurderschap.
- Er wordt ingezet op betere informatievoorziening in de landen van herkomst. In Nederland worden brede informatievoorzieningen ingericht in heel Nederland om arbeidsmigranten beter op de hoogte te stellen van hun rechten en plichten.
- Het kabinet werkt de mogelijkheid uit om in specifieke sectoren een uitzendverbod in te kunnen voeren. Dit instrument kan vervolgens worden ingezet indien er geen verbetering zichtbaar is en grote misstanden ten aanzien van uitzendkrachten in specifieke sectoren blijven voortbestaan
- Om misbruik en de ongewenste concurrentie op de loonkosten tegen te gaan, scherpt het kabinet de ETK-regeling aan door het uitsluiten van ETK van het keuzeloon. Het kabinet zal de effecten hiervan monitoren, om te bezien of deze invulling doet waarvoor zij bedoeld is: het tegengaan van oneigenlijk gebruik. De 30%-regeling laat het kabinet ongewijzigd in stand om aantrekkelijk te blijven voor sectoren met hoogwaardige arbeid.
- Het kabinet laat arbeidsmigratie beter aansluiten op lokale behoeften of behoeften in bepaalde sectoren. Zo moeten de gevolgen van nieuwe economische bedrijvigheid voor huisvesting, transport en zorg in de gemeente of de regio waar die wordt ontplooid, beter in kaart worden gebracht door middel van een bedrijfseffectrapportage (BER). In dit kader start het kabinet een pilot voor het randvoorwaardelijk stellen van de BER voor nieuwe bedrijvigheid in de distributiesector. Doel is om een zo effectief mogelijk en proportioneel middel te ontwikkelen dat ongewenste druk op de samenleving tegengaat. Zonder een goed vestigings- en ondernemingsklimaat voor(hoogwaardige) bedrijven uit het oog te verliezen en zo dat het past bij de bewuste keuzes over onze economie van de toekomst.
- Werkgevers krijgen een nadrukkelijke rol om arbeidsmigranten wegwijs te maken door taalonderwijs en integratie te stimuleren.
- Het kabinet streeft naar een betere match tussen vacatures in Nederland en werknemers binnen de EU. Het UWV kan door middel van het European Employment Service (EURES) werkgevers ondersteunen bij grensoverschrijdend werven uit andere EU-landen.
- Het kabinet stelt het gebruik van schijnconstructies en oneigenlijk gebruik, waardoor Europese arbeidsmigranten of arbeidsmigranten van buiten de EU via andere EU-lidstaten naar Nederland worden gedetacheerd en de gevolgen daarvan, in Europees verband aan de orde.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk
-

- Daarnaast blijft het kabinet zich inzetten voor Europese sociale minimumnormen in Europese richtlijnen om te zorgen voor een gelijk speelveld binnen de EU en om het principe van gelijk loon voor hetzelfde werk op dezelfde plaats te bevorderen.
- Er komt extra ondersteuning voor het plan van aanpak- en de terugkeer van dak- en thuisloze arbeidsmigranten in Nederland
- We bevorderen van internationale samenwerking en samenwerking tussen toezichts- en handhavingsinstanties bij handhaving van Europese en nationale arbeidsregels is cruciaal.

Directoraat-Generaal
Migratie

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk

Asielmigratie

Nederland zet daarnaast vol in op een eerlijk en effectief Europees asielbeleid gericht op solidariteit, en het tegengaan van secundaire migratie.

Dit alles met materiële naleving van mensenrechten. Nederland heeft overeenkomstig het coalitieakkoord een voortrekkersrol hierin. De balans tussen het Dublin- en Schengensysteem is uit het lood geslagen. Duidelijkere afspraken om Europese grenzen te bewaken, aangegane verplichtingen (zoals Dublin-afspraken) na te komen en asielaanvragen evenrediger en eerlijker over Europa te verdelen en grenslidstaten te ondersteunen zijn van belang. Om opvang in de regio te ondersteunen is ook voldoende budget vanuit Nederland en Europa een vereiste. Een conceptakkoord op de JBZ-raad voor een Europees stelsel is afgerond en als de ontwikkelingen en onderhandelingen tussen Raad, Europees Parlement en Commissie volgens schema verlopen, kan dit pakket in 2026 inwerkingtreden.

Nederland zet zich in Brussel in om gezamenlijke afspraken te maken met derde landen om irreguliere migratie te ontmoedigen en bijvoorbeeld terugkeer te bevorderen, in ruil voor visumverlening of legale (arbeids)migratie. Samen hebben we een stevigere onderhandelingspositie dan ieder voor zich en kunnen we gebruik maken van de expertise van andere landen. Deze positieve en negatieve drukmiddelen richting derde landen moeten adequater worden ingezet. Dit sluit het maken van bilaterale afspraken niet uit.

Om onze nationale inzet te bepalen zijn een aantal zaken leidend. Nederland zal altijd verantwoordelijkheid blijven nemen in het bieden van een veilige plek aan mensen die bescherming zoeken, omdat zij elders worden vervolgd of op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Ons nationale beleid moet juridisch houdbaar, uitvoerbaar, doelmatig, effectief en voor Nederland te dragen zijn. Behoud van draagvlak is daarbij van essentieel belang. Nederland kan niet bepalen hoe groot de vluchtelingenstromen in de wereld zijn, maar kan wel meer grip krijgen op hoeveel en op de wijze waarop asielzoekers naar Nederland komen.

Ons land heeft het afgelopen jaar laten zien grote hoeveelheden mensen al dan niet tijdelijk op te kunnen vangen, waaronder Oekraïners in 2022. Ook al hebben Oekraïners nog geen asielprocedure kunnen doorlopen, toch kunnen zij meedoen vanwege snelle toegang tot werk en onderwijs is. Het kabinet trekt hieruit lessen.

In dezelfde periode was onze asielopvang ondermaats. En konden we het aantal asielzoekers niet goed aan. De situatie in Ter Apel in de zomer van 2022 ligt nog vers in ons geheugen. Ook nu kost het de grootst mogelijke moeite te voorzien in

onderdak en opvang, maar we doen er samen met andere overheden alles aan om herhaling de situatie in 2022 te voorkomen.

Directoraat-Generaal
Migratie

We zien ook dat de aantallen asielzoekers per EU-lidstaten sterk verschillen. Dat asielzoekers die niet voor bescherming in aanmerking komen, te vaak niet terugkeren. En dat de opvang en huisvesting waarvoor we als beschaafd land staan, niet oneindig beschikbaar is. Bovendien vinden nog te weinig vluchtelingen werk en gaat de erkenning van diploma's traag. Menselijk kapitaal zit op de bank, en dat is zonde.

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk

Er moeten meer aanmeldcentra komen om asiel aan te vragen en de huidige knelpunten in de asielketen moeten worden opgelost. Doel is onder meer een nieuwe 'bottleneck'-situatie in Ter Apel te voorkomen en procedures zo veel mogelijk te versnellen.

Spreiding is daarbij noodzakelijk om de opvang evenredig over Nederland te verdelen. Met de voorziene aantallen lopen we wat betreft opvang, huisvesting, toegang tot procedures en maatschappelijk draagvlak tegen grenzen. De asielketen kan onvoldoende tijd en nauwkeurig bepalen wie bescherming nodig heeft en wie terug zou moeten keren. Dit is een voorwaarde voor onze internationale verplichting om te voorzien in humane opvang van vluchtelingen en voor het behoud van draagvlak voor deze opvang in onze samenleving. Om hierin verbetering te brengen en het draagvlak voor asiel te behouden moet de asielinstroom naar Nederland worden beperkt en zullen we moeten investeren in onze keten. Nederland houdt zich aan de Europese regels, maar moet voor asielzoekers niet aantrekkelijker zijn dan andere Europese landen. We bezien daarom ook hoe onze uitvoeringspraktijk beter aansluit op de landen om ons heen.

Samenvattend, er zijn de komende tijd grote inspanningen nodig in procedures, opvang, huisvesting, woningbouw, grensbewaking (zowel Europees als nationaal) en integratie om de verschillende migratiestromen zo goed mogelijk op te vangen. Tegelijkertijd is het nodig de vluchtelingenstromen naar Europa én naar Nederland beter te reguleren. Alleen al omdat we onder andere via ontwikkelingssamenwerking het merendeel van de mensen dat op de vlucht is, het beste kunnen helpen in de regio waar zij vandaan komen. Aandacht voor de aanpak van grondoorzaken blijft daarom van belang. Dat vereist actie op mondiaal, Europees en nationaal niveau.

Het kabinet neemt op dit terrein onder meer de volgende maatregelen

- **We geven vorm aan een geheel nieuw Europees asiel- en migratiestelsel (het Pact) met als doel: tegengaan secundaire migratie binnen EU en eerlijke verdeling in Europa. Dit omvat:**
  - Het bereiken van zoveel mogelijk verbeteringen in het **Dublinsysteem**.
  - Door het bereiken van afspraken over verplichte **asielgrensprocedures** voor personen met een kansarm asielverzoek.
  - Het wegnemen van prikkels in het systeem om kinderen alleen vooruit te sturen.
  - Het bereiken van een **solidariteitsmechanisme** waarin een goede balans wordt behouden tussen verplichte deelname van alle lidstaten en

flexibele invulling van de vorm van de bijdrage (financieel, operationeel of herplaatsing).

- **We versterken van de Europese buitengrenzen en mogelijkheid binnengrenscontroles (irreguliere migratie naar- en binnen Schengengebied tegengaan), met in acht nemen fundamentele rechten**
  - Door middel van: 1) het vrijmaken van aanvullende Europese financiering voor buitengrensbeheer door lidstaten, 2) het opzetten van asielgrensprocedurepilots aan de buitengrenzen en bijdragen aan de uitbreiding van de capaciteit 3) volledig benutten van Frontex, o.a. door het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten van Frontex met derde landen, 4) en het wijzigen van de Schengengrenscodes waardoor binnengrenscontroles als laatste redmiddel mogelijk zijn, en dat expliciet de mogelijkheid wordt geboden om in geval van grootschalige secundaire migratiestromen binnen het Schengengebied deze herin te voeren.
- **Ingrijpen bij niet-naleving regels.**
  - Het bereiken van voldoende waarborgen voor de monitoring en implementatie van bestaande en nieuw tot stand te komen wetgeving, bijvoorbeeld door ingrijpen van de Commissie bij niet-naleving van het asiel-acquis, of door het beperken van aanspraak op andere instrumenten (zoals solidariteit) zolang naleving niet plaatsvindt.
- **We gaan irreguliere migratie naar Europa tegen en bevorderen van terugkeer.**
  - Het ontwikkelen van gelijkwaardige en duurzame migratiepartnerschappen met belangrijke landen van herkomst- en transit (te weten Algerije, Egypte, Marokko, Tunesië, Niger, Nigeria, Irak en Turkije).
- **We vergroten van mogelijkheden voor migratiepartnerschappen met derde landen**
  - Door de toepassing van het concept veilige derde landen te verruimen. Nederland zet hierbij in op het samenstellen van een Europese lijst van veilige derde landen en op mogelijkheden om het criterium dat een asielzoeker een band dient te hebben met het betreffende derde land om daaraan over gedragen te worden ruimer te interpreteren.
- **We passen bewijslastverdeling aan**
  - We harmoniseren de bewijslastverdeling met de lidstaten om ons heen. Door bij de beoordeling van het risico bij terugkeer, conform andere lidstaten, het profiel en de individuele omstandigheden (positie, activiteiten, aard en zichtbaarheid van betrokkenheid) te betrekken, kan de bewijslast meer bij de vreemdeling zelf worden gelegd en de motiveringsplicht voor de IND bij afwijzing worden verlaagd. We houden de werkwijze en inwilligingspercentages in de landen om ons heen in de gaten.
- **We versoberen de opvang voor kansarmen en voor kansrijken snellere integratie**
  - Een snelle en duidelijke splitsing kan gemaakt worden in de opvang en aanpak van kansarmen en kansrijke asielzoekers. Het voorzieningenniveau wordt in lijn gebracht met de Europese standaard (minimumvereisten).
- **PM Afschaffen 24-weeken-eis; kansrijke asielzoekers mogen werken onder voorwaarden.**

Directoraat-Generaal
Migratie

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk
-

- o Voor de groep die evident een kansarme aanvraag heeft wordt het minimale voorzieningenniveau geboden naar Europees minimumstandaard en wordt ingezet op terugkeer.

Directoraat-Generaal
Migratie

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk

- o **We passen de gesubsidieerde rechtsbijstand aan voor evident kansarme zaken voor (hoger) beroep bij een asielaanvraag.** Dit betreft bijvoorbeeld mensen die zich onder de groep 'veilige-landers' bevinden. We constateren hier namelijk oneigenlijk gebruik van de rechtsgang, zonder dat er een reële kans van slagen is op inwilliging van het asielverzoek.
- o Daarom wordt aan de groep waarvan de aanvraag evident geen reële kans van slagen heeft niet langer kosteloze rechtsbijstand geboden in geval van (hoger) beroep. Dit besluit wordt altijd op individuele beoordeling genomen (conform artikel 20 van de procedurerichtlijn) en tegen dit besluit zal altijd beroep open staan. Ook worden de vergoedingen bij kansarmen, in overeenstemming met de hoeveelheid werk die met de zaak gemoeid is, tot een minimum beperkt.
- **We stellen in vreemdelingenbewaring**
  - o Het is juridisch mogelijk dat gedetineerd wordt tijdens de asielprocedure als het gaat om vreemdelingen die niet voldoende geïdentificeerd kunnen worden (ongedocumenteerden). Dit komt vaak voor bij nationaliteiten met een (zeer) laag inwilligingspercentage. Daarnaast kan bij Dublinclaimanten met verscheidene Eurodac-treffers aan het begin van de asielprocedure steviger ingezet worden op bewaring (pilot loopt momenteel). Gecombineerd met een snelle afhandeling van de asielprocedure kan illegale migratie zo worden ontmoedigd.
- **We verscherpen binnengrenscontrole en samenwerking omringende landen**
  - o In het Vreemdelingenbesluit is de mogelijkheid om duur en frequentie te verruimen als er sprake is van een verhoogde instroom (MTV 4.17b). Dit betekent vanzelfsprekend wel dat er meer personeel en financiële middelen nodig zijn.
  - o Daarnaast kunnen, in samenwerking met omringende landen, gerichte interventies worden gedaan om irreguliere migratie tegen te gaan. Met daarbij als sluitstuk onze Europese inzet met als doel het wijzigen van de Schengengrenscore, waardoor de mogelijkheid wordt geboden om in geval van grootschalige secundaire migratiestromen de binnengrenscontroles in het Schengengebied her in te voeren.
- **PM: Twee Statusstelsel en uitwerking voorwaarden zoals gezinshereniging en afbakening kerngezin**
- **PM: Afschaffen asielvergunning onbepaalde tijd**
- **We bevorderen uitplaatsingen vanuit het COA**

Een belangrijke oorzaak van de huidige stagnatie van de uitstroom van statushouders uit de opvang van het COA is de krapte in de woningmarkt en het feit dat gemeenten niet kunnen voorzien in huisvesting van de eigen woningzoekenden> Daardoor neemt het draagvlak voor de huisvesting van vergunninghouders binnen een gemeente af. De provincies zijn daarom gevraagd om via de Provinciale Regietafels doorstroomlocaties te realiseren voor het tijdelijk verblijf van vergunninghouders, in de nabijheid van de gemeente van uiteindelijke huisvesting. De provincies/gemeenten worden door het Rijk ondersteund bij het realiseren van deze doorstroomlocaties, o.a. door financieringsregelingen. Vanuit de doorstroomlocaties kan in afwachting

van permanente huisvesting een start worden gemaakt met de integratie en inburgering.

De wettelijke verantwoordelijkheid van het COA om opvang te bieden eindigt op het moment van vergunningverlening en als er passende huisvesting is gerealiseerd, vanaf dat moment zijn gemeenten verantwoordelijk. Door te zorgen voor een landelijk dekkend netwerk van doorstroomlocaties kan de statushouder na maximaal 14 weken de COA-opvang verlaten naar de gekoppelde gemeente. Naar een eigen huis, flexwoning, een doorstroomlocatie of een andere vorm van tijdelijke opvang. Voor zover de gekoppelde gemeente hierin niet binnen de taakstellingsperiode voorziet, worden de kosten voor de COA-opvang aan die gemeente doorgerekend. Gemeenten kunnen afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden kiezen de vorm van opvang of huisvesting zij aan statushouders bieden.

• **We versterken de asielketen**

- De uitvoering bij IND, COA, DT&V en in gemeenten structureel beter in staat stellen om betere opvang te bieden, sneller duidelijkheid te geven en de weg naar integratie respectievelijk terugkeer te wijzen.
- Betere spreiding en opvang: kleinschalige en duurzame opvangvoorzieningen, betere scholing en meerdere aanmeldcentra.
- Ontlasten IND door wijzigingen in procedures
- Het bevorderen van de deskundigheid bij de IND over LHBTI en bekerings thema's. Dit zorgt ervoor dat hoor- en beslismedewerkers beter geëquipeerd zijn om complexe LHBTI- en bekeringszaken te behandelen. Voorts wordt daarbij expliciet gebruik gemaakt van de kennis van externe experts waar dit mogelijk en relevant is, bijvoorbeeld bij het wijzigen van IND werkinstructies en bij themabijeenkomsten, trainingen en workshops voor medewerkers.
- Stabiele basisfinanciering naar voorbeeld COA om op- en afschalen te voorkomen

Directoraat-Generaal
Migratie

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk

Studiemigratie

Eerder heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een reeks instrumenten voorgesteld om de komst van internationale studenten beter te kunnen beheersen. ¹Het gaat om een combinatie van maatregelen in nieuwe wet- en regelgeving en bestuurlijke afspraken met de instellingen. De maatregelen bestaan uit de volgende elementen:

- 1) extra mogelijkheden voor instellingen om een numerus fixus gericht in te zetten.
- 2) behoud en beheersing Nederlandse taal bevorderen; en
- 3) regievoering voor bewaken brede maatschappelijke balans.

Naast deze onderdelen van het maatregelpakket wordt in de Toekomstverkenning middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en wetenschap tevens gekeken naar de toekomstvastheid van de huidige wijze van bekostiging in het hoger onderwijs (o.a. de groeiprikkels die hieruit voortkomen voor de instellingen). Dit punt wordt meegenomen in de beleidsreactie op de toekomstverkenning dit najaar.

---

¹ Kamerbrief d.d. 21 april 2023: Beheersing internationale studentenstromen in het hoger onderwijs

De uitwerking van het wetsvoorstel heeft de hoogste prioriteit. Het nieuwe wetsvoorstel kan, in een voorspoedig lopend proces, in werking treden per 1 september 2024. De bestuurlijke afspraken volgen na de zomer.

Kortheidshalve zij overigens verwezen naar de brief hierover van de minister van OCW (TK 2022-2023 22452 nr. 85).

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
7 juli 2023

Ons kenmerk

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg